

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 5/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual de data 17 d'abril de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 5/2023

ASSUMPTE: Queixa presentada per senyor M.L.Z., en representació de l'Associació de Veïns El Balcó de Sant Llorenç, del municipi de Castellar del Vallès, sobre el tractament periodístic donat pel mitjà de comunicació municipal 'L'Actual' a la intervenció de l'AV en el Ple municipal de febrer de 2023.

ANTECEDENTS

La queixa fa referència, d'una manera genèrica, al tractament periodístic que dona habitualment el mitjà L'Actual a les intervencions de l'AV El Balcó de Sant Llorenç, de Castellar del Vallès, en el Ple municipal des de que es van iniciar aquestes participacions veïnals el mes de novembre de 2022.

Segons la part demandant, totes les seves intervencions *"han estat modificades, esbiaixades i falsejades pel mitjà municipal. No s'ha volgut reflectir la veritat de les nostres intervencions per pur interès polític, ja que es pretén protegir la imatge de l'Alcalde i l'equip de govern"*.

En concret, la queixa que correspon a aquest expedient fa referència a la notícia publicada a la pàgina 8 del nº 695 de l'Actual, corresponent a la setmana del 3 al 9 de març de 2023, en la que s'informa de la sessió del Ple municipal del mes de febrer de 2023.

Enllaç a la notícia: <https://www.lactual.cat/uploads/s1/70/98/87/web-actual-695.pdf>

Diu l'AV que la informació publicada sobre la seva intervenció al Ple de febrer, citada en els titulars de la notícia, no s'ajustava a la veritat del que allà es va exposar, ja que ometia el malestar expressat per no consultar als veïns i pel fet de deixar fora de la sala de Plens a ciutadans per tal d'invisibilitzar les discrepàncies del veïnat.

També es queixa l'AV que, en la descripció dels fets per part de l'Actual, es diu que la seva intervenció va tenir lloc "un cop acabat el Ple", cosa que segons ells és falsa, ja que va ser demanada i autoritzada en temps i forma.

Per tot el que exposen, el dia 4 de març de 2023 els demandants van sol·licitar a l'Actual la publicació d'una nota de rectificació tan de les formes emprades en l'article com del seu contingut, en un format i rellevància similars als que tenia la notícia publicada. El text de la rectificació, la publicació de la qual demanava l'AV, figura com annex a aquesta ponència.

La resposta del setmanari l'Actual es va produir el 19 de març d'enguany, en la que es manifestava que, després d'haver-ho consultat amb el secretari i els serveis jurídics municipals, no s'havia trobat cap motiu per al·legar cap dret a rectificació. En el seu lloc, es va oferir a l'AV la possibilitat de fer servir l'espai de la bústia com fan altres entitats de Castellar. Els correus electrònics intercanviats entre l'AV i L'Actual s'adjunten també com annex.

CODI DEONTOLÒGIC

L'AV que formula la queixa considera que la notícia pot representar una vulneració, total o parcial, dels criteris 1, 3, 6 i 7 del Codi Deontològic, concretament el que es descriu a continuació:

criteri 1: Informar de manera acurada i precisa.

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

criteri 3: Rectificar les informacions incorrectes.

L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-lo amb promptitud i amb el tractament i extensió proporcionats. Així mateix, els mitjans de comunicació han d'atendre el dret de rèplica quan aquest sigui sol·licitat en termes raonables.

criteri 6: Conciliar els drets individua amb el dret del públic a saber.

El periodista ha defensar el dret a la informació davant de qualsevol restricció a la transparència exigida per l'interès públic, especialment quan les fonts son administracions i organismes oficials.

criteri 7: Evitar el conflicte d'interessos.

Com a norma genera, els professionals de la informació han d'evitar qualsevol situació de conflicte d'interessos, ja sigui d'àmbit polític, comercial, econòmic, financer o familiar, que posi en qüestió la credibilitat i imparcialitat de la seva funció.

AL·LEGACIONS

El setmanari L'Actual va ser convidat pel CIC a presentar les al·legacions que considerés oportunes el dia 16 de març de 2023. Les va aportar, al cap de dues setmanes, el senyor Julià Guerrero López, director de Mitjans de Comunicació de l'Ajuntament de Castellar del Vallès i, com a tal del setmanari L'Actual.

Les al·legacions neguen d'entrada les presumptes vulneracions del Codi Deontològic que els atribueix l'associació veïnal, basant-se en que es tracta d'una queixa infundada i en la manca de proves que donin suport a les afirmacions i acusacions que hi figuren i que resulten lesives per als interessos del mitjà de comunicació.

L'Actual focalitza les seves al·legacions en la notícia publicada al nº 695 del setmanari, tot i hi afegeix una extensa darrera al·legació per defensar-se d'altres afirmacions i acusacions que es desprenen d'intervencions dels representants de l'Associació de Veïns El Balcó de Sant Llorenç en Plens municipals anteriors al mes de febrer de 2023. Aquesta ponència no entrarà en el contingut d'aquesta darrera al·legació per entendre que queda fora de l'àmbit de la queixa actual.

En síntesi, les al·legacions que es prenen en consideració exposen els següents fets:

- Que la intervenció, prevista pels mecanismes de participació directa de la ciutadania (ROF i ROM), és va produir una vegada tancada la sessió del Ple municipal, i té un caràcter menor en comparació amb la rellevància jurídica, formal i de publicitat del Ple de la Corporació municipal.

- Dit l'anterior, l'Actual considera que no hi ha lloc a la causa sobre la falta de correspondència entre la importància i transcendència de les intervencions de l'AV i l'abast que hauria de tenir la seva difusió en el mitjà local, donat que sí s'ha aplicat la deguda proporcionalitat.

- Que les informacions elaborades per L'Actual sobre el Ple corresponen al gènere de la crònica política i que intenten explicar, de forma senzilla i entenedora, els temes tractats al llarg de la sessió, que pot arribar a durar més de quatre hores, el contingut de la qual s'ha d'exposar necessàriament de forma sintètica.

- Que la presumpció de que hi ha una voluntat d'amagar coses a la ciutadania és insostenible, atès que la retransmissió íntegra del Ple es fa per ràdio i vídeo, que estan a disposició del públic.

L'enllaç al vídeo és aquest i la intervenció del representant de l'AV s'inicia en el minut 01:22:30: <https://www.youtube.com/watch?v=F8ivehLRHMY&t=4950s>

CONSIDERACIONS

Per millorar la comprensió de la problemàtica que ens ocupa, la situació plantejada es pot descompondre, bàsicament, en dues parts. La primera part fa referència a la proporcionalitat entre la importància de la intervenció de l'AV i el tractament periodístic de la mateixa en l'article de l'Actual que informa del Ple del mes de febrer.

Pel que fa a aquesta primera part, és evident que ens trobem davant d'una qüestió de caràcter qualitatiu, fet que dificulta justificar qualsevol conclusió. Però, és innegable que el text fa referència a la intervenció del representant de l'AV, concretament en el seu darrer paràgraf on es denuncia, entre altres, l'incompliment del Codi Deontològic per part del setmanari l'Actual.

Per contextualitzar els fets, convé destacar que el del mes de febrer va ser un Ple marcat per les protestes d'alguns moviments veïnals contra un projecte de pisos de lloguer protegit, projecte que compta amb el suport unànime del plenari municipal, i que va acaparar una bona part de l'interès mediàtic de la sessió, tal com queda reflectit en els titulars i el contingut de la crònica del mitjà local.

A la vista de la crònica publicada es pot concloure que el tractament donat a la intervenció de l'AV és proporcional en relació al conjunt de la sessió, més tenint en compte el dret del mitjà a la seva autonomia envers el què comenta i com ho fa.

La segona part té a veure amb el dret del demandant a exigir una rectificació pública per la presumpció d'inexactitud, biaix o falsedat de la informació facilitada pel setmanari L'Actual en l'article sobre el Ple.

Segons indica el representant de l'AV El Balcó de Sant Llorenç, el setmanari L'Actual ja es va veure obligat a rectificar la notícia sobre el contingut de les seves intervencions en el Ple del mes de gener, encara que ho va fer no en l'espai d'actualitat que ocupava la notícia sinó en l'espai d'opinió del mitjà, fet que va interpretar com un intent d'amagar la informació al públic.

En el cas del Ple de febrer, on es va demanar també poder exercir el dret de rectificació, la resposta de L'Actual, recolzada amb l'opinió del secretari municipal i els serveis jurídics, va ser la de considerar que no hi havia cap motiu per al·legar l'esmentat dret i que, tanmateix, l'associació veïnal podia fer ús de l'espai de la bústia que és la que s'assigna a les entitats del municipi per posar-se en contacte amb la ciutadania.

Entre les raons que exposen des de l'associació veïnal per exercir el dret de rectificació hi ha el fet que la crònica omet la part de la seva intervenció en la que s'expressa el malestar per no haver consultat al veïnat sobre el projecte de pisos de lloguer protegit, tot invocant la legislació vigent en matèria de transparència i bon govern.

Tampoc està d'acord el representant veïnal quan a l'article de L'Actual es diu que la seva intervenció va tenir lloc "un cop acabat el Ple" quan, segons ell, aquesta intervenció, va demanada i acceptada formalment d'acord amb allò que disposa el Reglament Orgànic Municipal (ROM). Sobre aquest punt, es pot comprovar a l'enllaç anterior sobre el vídeo (minut 01:21:52), que just abans de la intervenció l'Alcalde declara finalitzat el Ple.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

Analitzada la queixa presentada, a la vista de les al·legacions rebudes i de totes les consideracions anteriors, entenem que el tractament donat pel setmanari en la crònica del Ple a la intervenció del representant veïnal ha estat correcte i, per tant, no resulta pertinent la rectificació demanada sobre el contingut d'aquella crònica. En conseqüència, no s'ha pogut identificar cap vulneració dels criteris del Codi Deontològic.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 18 d'abril de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General